

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний
університет

Національна академія наук України
Державна установа «Інститут
економіки та прогнозування»

Науково-дослідний
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ РОЗВИТКУ (ІЕР)
Сумського державного університету
МОН та НАН України

Звіт
про діяльність
2007-2009 роках

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Національна академія наук України
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування»

Науково-дослідний
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ РОЗВИТКУ (ІЕР)
Сумського державного університету
МОН та НАН України

ЗВІТ
про діяльність
у 2007-2009 роках

Суми 2009 р.

Відомості про персональний склад ІЕР	4
Вступ	6
Наукова діяльність	8
Практичне впровадження результатів наукової діяльності	14
Освітня діяльність	17
Науково-методичні конференції	20
Міжнародна діяльність	22
Фінансові результати діяльності	26
Видавничі проекти	28
Громадська діяльність	53
Публікації ІЕР	55
Виступи на конференціях і семінарах	57

Відомості про персональний склад ІЕР

В науково-дослідній та освітній діяльності ІЕР безпосередньо взяли участь понад 45 науковців, у тому числі – 8 професорів, докторів наук та 22 кандидати наук (з них – 16 доцентів), а також 38 аспірантів і 25 студентів університету.

Керівний склад Інституту:

Директор:

Мельник Леонід Григорович,
доктор економічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри економіки Сумського
державного університету
Тел.: 0542-332223, 333297, 335774
e-mail: lmelnyk@mail.ru, econ_sumdu@mail.ru

Заступник директора:

Ілляшенко Сергій Миколайович,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри маркетингу Сумського
державного університету
Тел.: 0542-780317
e-mail: isn_dom@mail.ru

Заступник директора:

Шапочка Микола Костянтинович,
кандидат економічних наук, професор,
професор кафедри економіки Сумського
державного університету
Тел.: 0542-332223
e-mail: economics_sumdu@mail.ru

*Заступник директора,
вчений секретар:*

Сабадаш Віктор Володимирович,
кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри економіки Сумського державного
університету
Тел.: 0542-335774; 332223; 333297
e-mail: viktorsaba@gmail.com

Адреса Інституту:

вул. Римського-Корсакова, 2,
м. Суми, 40007, Україна
0542-333297; 604478; 334058

Факс:

Координація наукової діяльності ІЕР здійснювалася керівництвом Державної установи «Інститут економіки прогнозування НАН України» за участі д.е.н., академіка НАНУ В.М. Гейця, д.е.н. члена-кореспондента НАНУ Б.Є. Кваснюка, д.е.н., члена-кореспондента НАНУ А.А. Гриценка.

ВСТУП

Вступ

Створенню науково-дослідного Інституту економіки розвитку МОН та НАН України передувала плідна співпраця вчених кафедр економіки і маркетингу Сумського державного університету (СумДУ) – з одного боку та державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» – з іншого. Результатом цієї роботи, зокрема, стали публікації трьох колективних монографій: «Методи оцінки екологічних втрат» (2003); «Методы решения экологических проблем» (2005); «Социально-экономические проблемы информационного общества» (2005) та підручник з грифом МОН України «Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням» (2005).

У лютому 2006 р. було укладено офіційний Договір про співробітництво між державною установою «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (ІЕПР) і СумДУ МОН України.

У вересні 2006 р. за ініціативи кафедр економіки і маркетингу СумДУ та за згодою керівництва двох установ рішенням Вченої ради СумДУ при університеті було створено науково-дослідний Інститут економіки розвитку подвійного підпорядкування.

У листопаді 2006 р. (15-16.11.2006 р.) ректором СумДУ і директором ІЕПР НАНУ було затверджено Положення про науково-дослідний Інститут економіки розвитку МОН і НАН України. Згідно Положення, ІЕР виступає структурним підрозділом СумДУ, а при виконанні наукової діяльності керується рекомендаціями ІЕПР НАНУ. Через рік – у листопаді 2007 р. створення ІЕР було затверджено спільним наказом МОН і НАН України (№ 1012/529 від 16.11.2007 р.).

Наукова діяльність

1 Наукова діяльність

Основними напрямками наукової діяльності ІЕР є:

- економіка стійкого розвитку;
- інформаційна економіка;
- екологічна економіка;
- розвиток відкритих стаціонарних систем;
- екологічна конфліктологія;
- економіка ресурсозбереження;
- економіка транскордонних процесів
- економіка інновацій;
- екологічний маркетинг і логістика;
- економіка регіонального розвитку;
- економіко-математичне моделювання.

Протягом 2007–2009 рр. науковцями ІЕР було виконано такі науково-дослідні роботи:

- 1) «Фундаментальні основи формування механізмів забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем» (науковий керівник – д.е.н., проф. Л.Г. Мельник). Обсяг фінансування у 2007 р. – 54 тис. грн. Джерело фінансування – загальний фонд державного бюджету МОНУ (№ д/р 0106U001939).

На основі наукових підходів сформовано аналітичний інструментарій досліджено феномен відкритих стаціонарних систем, а також стійкого розвитку соціально-економічних систем. Досліджено сфери дії механізмів негативного та позитивного зворотних зв'язків в забезпеченні стійкого розвитку. Розроблено нові науково-методичні підходи до аналізу даних та проведено кількісний експериментальних аналіз фактичної інформації щодо стійкого розвитку соціально-економічних систем. Сформовано стратегію і тактику забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем.

- 2) «Розробка методологічних основ трансформації освіти для забезпечення сталого розвитку» (науковий керівник – д.е.н., проф. Л.Г. Мельник. Початок 2007 р., закінчення 2008 р.). Обсяг фінансування: 2007 рік – 40 тис. грн, 2008 р. – 40 тис. грн. Джерело фінансування – Державний фонд фундаментальних досліджень (№ д/р 0107U009205).

На основі дослідження фундаментальних наукових основ сталого розвитку сформовано концептуальні положення з фундаментальних основ розвитку систем, а також цілей і завдань сталого соціально-

економічного розвитку, які мають висвітлюватися в освітніх процесах. Створено системну концепцію трансформації форм, змісту і методів економічної освіти при переході до сталого розвитку та рекомендації щодо реформування відповідної методичної основи, в тому числі: програм курсів ВНЗ, базових підручників, практикумів, посібників з перепідготовки фахівців, посібників з дистанційного навчання, посібників для доуніверситетської освіти, посібників для післядипломної освіти.

- 3) «Розробка фундаментальних еколого-економічних передумов інноваційних трансформацій як основи зміни технологічних укладів суспільного виробництва» (науковий керівник – к.е.н., доц. А.В. Євдокимов). Обсяг фінансування 2007 рік – 15 тис. грн, 2008 рік – 40 тис. грн. Джерело фінансування – Державний фонд фундаментальних досліджень (№ д/р 0107U009202).

Сформульовано основні чинники та передумови еколого-економічних інноваційних трансформацій в процесах суспільного виробництва, які обумовлюють побудову економіки інноваційного типу та формування нового технологічного способу виробництва. Досліджено передумови переходу на новий шостий технічний уклад суспільного виробництва, який передбачає впровадження в усі організаційно-управлінські та виробничо-економічні процеси новітніх технологій, пов'язаних з використанням надзвичайно значних обсягів інформації.

- 4) «Дослідження проблем стійкого розвитку та інформаційної економіки», 2007-2010 рр. (науковий керівник – к.е.н., доц. О.І. Карінцева). Обсяг фінансування – 5 тис. грн. Потенційний інвестор – МОНУ (№ д/р 0107U009206).

Досліджено основи соціально-економічного розвитку, проводиться розробка науково-методичних підходів до формування механізмів управління стійким соціально-економічним розвитком. Планується визначити та сформувати передумови досягнення стійкого розвитку в умовах інформаційного суспільства.

- 5) «Управління екологічними ризиками інновацій в процесі переходу до стійкого розвитку» (науковий керівник – д.е.н., проф. С.М. Ілляшенко). Обсяг фінансування: 2007 р. – 37 тис. грн, 2008 р. – 39 тис. грн. Джерело фінансування – МОНУ (№ д/р 0107U001142).

Запропонована авторська класифікація екологічних ризиків інновацій, визначені проблеми їх урахування і управління. На цій основі розроблено теоретико-методологічні і методичні основи факторного аналізу і вартісної оцінки екологічних ризиків інновацій, урахування взаємодії їх підвидів. Удосконалено організаційно-економічні основи управління екологічними ризиками інноваційних проєктів на державному і регіональному рівнях, а також рівні окремих господарських суб'єктів. За тематикою дослідження захищено 2 кандидатських дисертації.

- 6) «Розробка організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком суб'єктів господарської діяльності в умовах формування інформаційної економіки» (науковий керівник – д.е.н., проф. С.М. Ілляшенко). Тема виконується на безоплатній основі. Потенційний інвестор – МОНУ (№ д/р 0106U001934).

Розглянуто як теоретико-методичні напрацювання авторів, що в сукупності поглиблюють концептуальні засади менеджменту і маркетингу інновацій, а також авторські методичні підходи до розв'язання прикладних завдань управління інноваційною діяльністю підприємств, зокрема: вибору напрямів інноваційного розвитку, формування портфеля замовлень інноваційної продукції, системи інформаційного забезпечення, системи інноваційної діяльності, системи стимулювання розробки і споживання інновацій, розроблення заходів щодо екологізації інноваційної діяльності тощо. За результатами видано 2 колективні монографії.

- 7) «Формування механізму управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування» (науковий керівник – к.е.н., доц. О.В. Прокопенко). Обсяг фінансування у 2007 р. – 25 тис. грн. Джерело фінансування – Державний фонд фундаментальних досліджень в рамках гранту Президента України (№ д/р 0107U004522).

Досліджено соціо-еколого-економічні передумови переходу українських підприємницьких структур до економічно ефективного і екологічно безпечного інноваційного розвитку. Сформовано принципи, функції та напрями реалізації зазначених форм розвитку в межах окремих видів господарської діяльності в ринкових умовах. Розроблено механізми управління відповідними трансформаціями на різних рівнях національної економіки. За результатами теми видано колективну монографію.

- 8) «Фундаментальні основи забезпечення стійкого розвитку при переході до інформаційного суспільства» (науковий керівник – д.е.н., проф. Л.Г. Мельник). Обсяг фінансування у 2008 р. – 46 тис. грн., у 2009 р. – 60 986 тис. грн. Джерело фінансування – загальний фонд державного бюджету МОНУ (№ д/р 0108U000670).

Досліджено фундаментальні основи управління станом відкритих стаціонарних систем. На основі застосування механізмів відтворення стану відносної стабільності систем та передумов застосування механізмів відтворення прогресивних змін у системах пропонується сформувати механізм забезпечення стійкого розвитку при переході до інформаційного суспільства. Розглядається формування передумов комплексної дії механізмів забезпечення стійкого розвитку відкритих стаціонарних систем

- 9) Грант Президента України «Формування еколого-економічного механізму мотивації ресурсозбереження в умовах переходу України до інформаційного суспільства» (науковий керівник – к.е.н., доц. І.М. Сотник). Обсяг фінансування у 2008 р. – 20 тис. грн. Джерело фінансування – загальний фонд державного бюджету МОНУ (№ д/р 0108U009079).

Сформовано науково-методичні засади постійно діючого еколого-економічного механізму відтворення ресурсозберігаючих мотивів в умовах переходу України до інформаційного суспільства, що дало матеріал для публікації монографії "Еколого-економічні механізми мотивації ресурсозбереження". Підготовлено заключний науковий звіт та доповідні записки до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів та Міністерства освіти і науки України з викладенням рекомендацій щодо формування еколого-економічного механізму мотивації ресурсозбереження в умовах переходу України до інформаційного суспільства.

- 10) «Розроблення методологічних та методичних основ оцінки екологічних втрат для формування еколого-економічної політики в інтересах сталого розвитку» (науковий керівник – д.е.н., проф. Л.Г. Мельник). Обсяг фінансування у 2009 р. – 40 тис. грн. Джерело фінансування – Державний фонд фундаментальних досліджень України та Білорусії (№ д/р 0109U004805).

Досліджуються методологічні основи оцінки екологічних втрат на базі дослідження фундаментальних наукових основ розвитку відкритих стаціонарних систем. Розробляються теоретичні підходи до понятійного та кількісного визначення екологічних втрат, науково-методичного

обґрунтування відповідної критеріальної основи, а також формування принципів оцінки складових екологічних втрат. Досліджується методологічне обґрунтування сутності екологічних втрат та їх врахування в системі управління соціально-економічним розвитком.

- 11) «Формування економічного механізму вирішення міжнародних екологічних конфліктів» (науковий керівник – к.е.н., доц. В.В. Сабадаш). Обсяг фінансування у 2009 р. – 48 тис. грн. Джерело фінансування – Державний фонд фундаментальних досліджень України (№ д/р 0109U004803).

На основі системного аналізу соціально-економічних трансформацій і дослідження фундаментальних основ сталого розвитку передбачається сформуванню економічний механізм вирішення міжнародних екологічних конфліктів в умовах обмеженості ресурсів з метою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Інтегральним результатом роботи має стати еколого-економічний механізм вирішення міжнародних екологічних конфліктів, складовими якого мають бути забезпечуючий організаційно-економічний інструментарій та методика його впровадження з метою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку.

- 12) «Управління інноваційним розвитком підприємств в умовах формування інформаційної економіки» (науковий керівник – д.е.н., проф., завідувач кафедри маркетингу СумДУ – С.М. Ілляшенко). Тема за власною ініціативою другої половини дня, фінансується безоплатно (№ д/р 0105U009180).

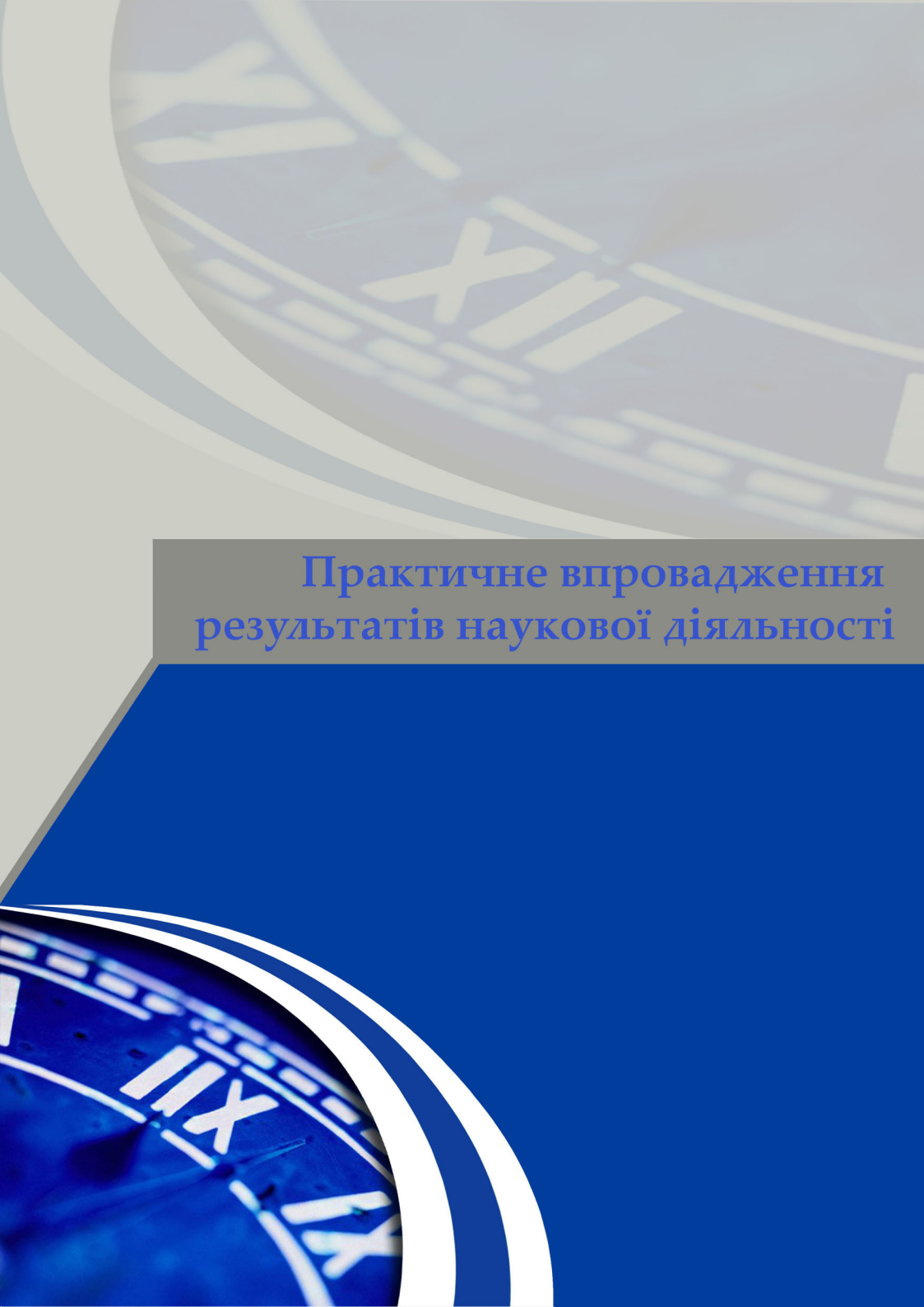
Проект присвячено науковому обґрунтуванню і розробці концептуальних основ управління процесами інноваційного розвитку у інформаційній економіці. Обґрунтовані принципи формування, функції, структура та склад елементів організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком господарюючих суб'єктів в умовах формування інформаційної економіки. Розроблена і апробована система інструментів для орієнтації суб'єктів господарської діяльності на постійний пошук способів і сфер реалізації власного потенціалу у змінних умовах зовнішнього середовища з метою тривалого виживання і розвитку на ринку в рамках вибраної місії та прийнятої мотивації діяльності. Практичне застосування результатів проекту надасть можливість сформуванню системи цілеспрямованого пошуку, аналізу і відбору проєктів інноваційного розвитку, оптимальних з точки зору зовнішніх і внутрішніх можливостей господарювання.

- 13) «Розробка наукових основ маркетингу інновацій» (науковий керівник – д.е.н., проф., завідувач кафедри маркетингу СумДУ – С.М. Ілляшенко). Обсяг фактичного фінансування на 2009 рік – 59 113 тис. грн. (№ д/р 0109U001384), тема фінансується за кошти державного бюджету.

Проект передбачає вирішення проблеми раціоналізації вибору траєкторій інноваційного розвитку вітчизняної економіки на ринкових засадах. Забезпечити таке управління на рівні окремих господарюючих суб'єктів авторами пропонується на основі маркетингу інновацій, який розглядається як концепція ринкової діяльності підприємств, що розвиваються інноваційним шляхом.

У проектах взяли участь як науковці ІЕР, так і науковці, що представляють інституції НАН України (академік НАНУ, д.е.н., проф. Б.М. Данилишин, д.е.н., проф. І.К. Бистряков, д.е.н. І.О. Галиця, д.е.н. О.В. Садченко, д.е.н., проф. С.К. Харічков, д.е.н., проф. Є.В. Хлобистов, к.е.н. Л.В. Жарова).

За результатами зазначених робіт опубліковано три колективні монографії та понад чотирьохсот статей, зроблено понад 150 доповідей на наукових конференціях, у тому числі понад 30 – на зарубіжних. Проведено 7 міжнародних конференцій і 2 міжнародних семінари.

Практичне впровадження
результатів наукової діяльності

2 Практичне впровадження результатів наукової діяльності

Результати наукової діяльності ІЕР були впроваджені в господарську практику за такими напрямками:

➤ *При формуванні національної інноваційної системи та засад інформаційного суспільства.* Зокрема, надані ІЕР пропозиції були використані при формуванні національної нормативно-правової бази, зокрема Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» (від 9 січня 2007 року N 537-V) та Постанов Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1244-V «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації» і від 1 грудня 2005 року N 3175-IV «Про рекомендації Парламентських слухань з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні»; використано під час підготовки аналітичних матеріалів та проведення наступних парламентських слухань: з питань розвитку інформаційного суспільства в Україні, які відбулися 21 вересня 2005 року, а також на тему: «Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації», що відбулися 20 червня 2007 року; використовувалися народними депутатами України – членами Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, працівниками секретаріату Комітету, членами Консультативної ради з питань інформатизації при Верховній Раді України при вирішенні завдань щодо вдосконалення нормативно-правової бази, яка регулює суспільні інформаційні та інноваційні відносини. (лист Голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України К.С. Самойлик № 06-6/10-1288 від 29.10.2007).

➤ *При розробці «Стратегії національної екологічної політики на період до 2020 року».* Було розроблено проект частини 3.4 «Зміна моделей споживання та виробництва».

➤ *При розробці «Стратегії соціально-економічного розвитку Сумської області» та «Середньострокової програми економічного та соціального розвитку Сумської області на 2008–2011 роки».* Були сформульовані зауваження і пропозиції до Стратегії та Програми.

➤ *При підготовці та проведенні інвестиційного форуму «Сумщина–2007».* Науковці ІЕР узяли участь у підготовці та проведенні форуму. З пропозиціями на форумі виступив проф. Л.Г. Мельник.

➤ *При розробці ЕКОПОЛІСу «Еко-Сумщина».* Розроблено концептуальні підходи та організаційні положення по формуванню на території Сумської області науково-виробничо-освітнього комплексу з виробництва і реалізації товарів екологічного спрямування.

➤ *При проведенні міжнародної науково-практичної українсько-бельгійської конференції.* Конференція була організована за ініціативи ІЕР. Науковці ІЕР взяли участь в організації та проведенні конференції. Проф. Л.Г. Мельник виступив на конференції з доповіддю.

➤ *При розробці Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища в Сумській області до 2015 року.* Підготовлено зауваження та пропозиції до Програми.

➤ *При проведенні міжнародних науково-практичних конференцій «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу».* Науковці ІЕР організували і провели конференції. За результатами підготовлено до друку узагальнюючу монографію.

➤ *При розробці стратегій розвитку ряду підприємств і установ Сумської області.*

Освітня діяльність

3 Освітня діяльність

Участь у навчальному процесі. Науковці та професорсько-викладацький склад ІЕР безпосередньо брали участь у підготовці фахівців вищої кваліфікації за такими напрямками:

- докторантура і аспірантура за спеціальностями 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища, 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. При цьому в докторантурі навчалось 4 особи, в аспірантурі 41 особа;
- робота спеціалізованої вченої ради за спеціальностями: 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (виробництво машин та устаткування; хімічне виробництво) і 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища (економічні науки); у 2007 році було захищено 6 дисертацій (з них 2 здобувачі); у 2008 році – 13 дисертацій; у 2009 році – 5 дисертацій;
- забезпечення підготовки магістрів за чотирма спеціальностями: «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Економіка довкілля та природних ресурсів», «Бізнес-адміністрування» (другий рік навчання);
- перепідготовка спеціалістів зі спеціальності «Економіка підприємства» – друга спеціальність (пройшли перепідготовку 22 спеціаліста).

Інновації в навчальному процесі. Впроваджено в навчальний процес нову університетську дисципліну «Основи стійкого розвитку».

Підготовка навчальної літератури. Було підготовлено підручники з дисциплін: «Бізнес-адміністрування: магістерський курс», «Устойчивое развитие: теория, методология, практика», які отримали гриф «підручника» МОНУ України.

Було видано такі види навчальної літератури з грифом МОНУ:

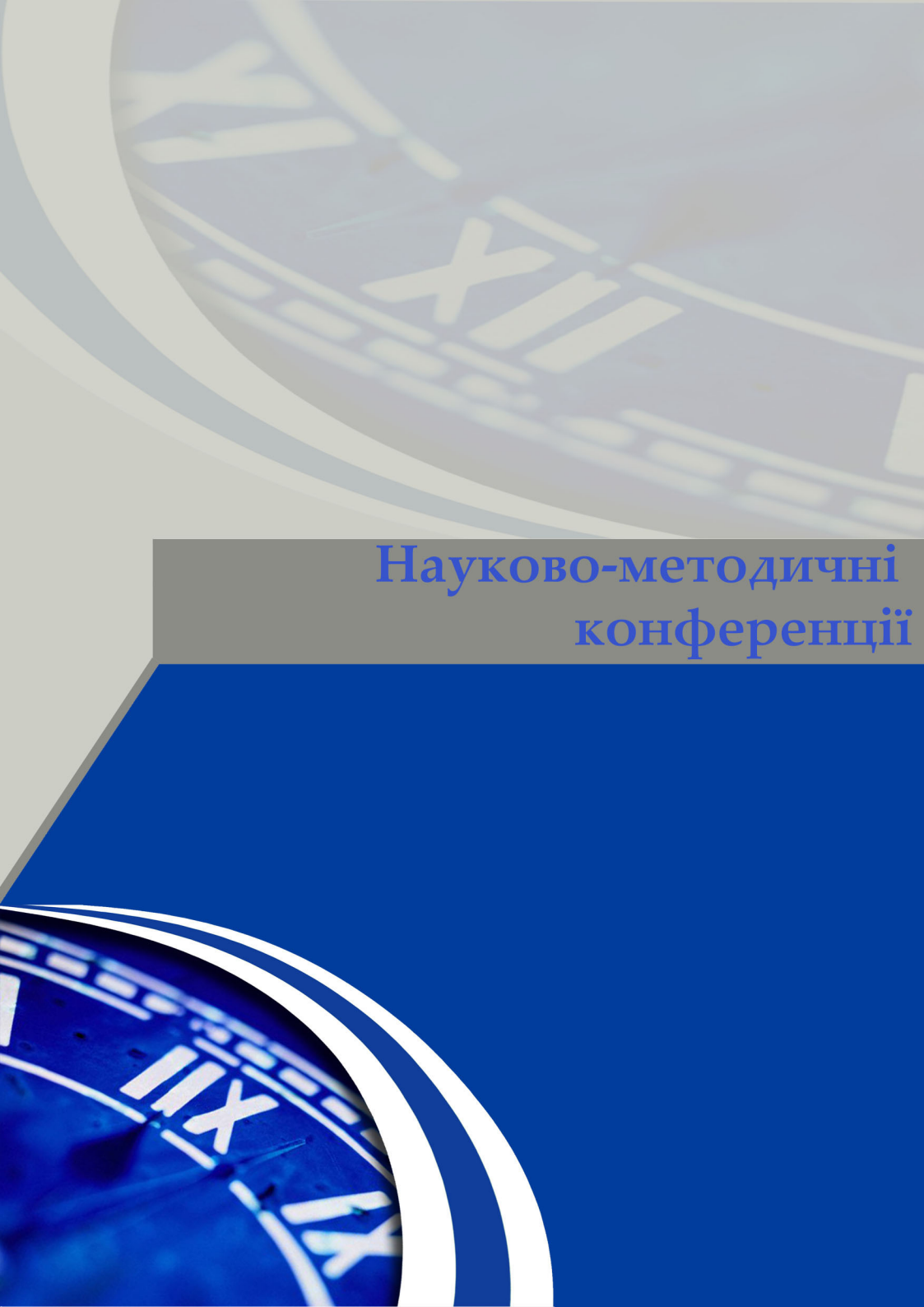
- Социально-экономический потенциал устойчивого развития: Учебник. – 1120 с. (гриф – підручник);
- Социально-экономический потенциал устойчивого развития. Практикум. – 335 с. (гриф – навчальний посібник);
- Социально-экономический потенциал устойчивого развития: Учебник (англоязычная версия). – 320 с.;
- Маркетинг для магистров: Навчальний посібник. – 928 с. (гриф – навчальний посібник);
- Маркетингова цінова політика: Навчальний посібник. – 240 с. (гриф – навчальний посібник);

- Управління проектами: Навчальний посібник: В двох частинах. – Ч.1. – 183 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Управління проектами: Навчальний посібник: В двох частинах. – Ч.2. – 154 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Інфраструктура товарного ринку: Навчальний посібник. – 296 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Товарна інноваційна політика: Підручник. – 281 с. (гриф – *підручник*);
- Мерчандайзинг: Навчальний посібник. – 125 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Бізнес-адміністрування: магістерський курс: Підручник – 960 с. (гриф – *підручник*);
- Економіка енергетики: Навчальний посібник. – 262 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Поведінка споживачів: Навчальний посібник. – 176 с. (гриф – *навчальний посібник*);
- Устойчивое развитие: теория, методология, практика: Учебник. – 1230 с. (гриф – *підручник*).

Матеріали досліджень ІЕР увійшли складовими частинами у ряд підручників, що приставлені разом з колегами інших вищих навчальних закладів України, зокрема:

- Економіка й організація інноваційної діяльності: Підручник. – 662 с. (гриф – *підручник*). Видано разом з колегами Київського національного університету технологій і дизайну.
- Організація та управління інноваційною діяльністю: Підручник. – 1025 с. (гриф – *підручник*). Видано разом з колегами НТУ «ХП».
- Провайдинг інновацій: Підручник. – 448 с. (гриф – *підручник*). Видано разом з колегами Київського національного університету технологій і дизайну.
- Маркетинг: Підручник. – 600 с. (гриф – *підручник*). Видано разом з колегами з КНЕУ ім. В. Гетьмана.

Науковцями Інституту було підготовлено і опубліковано понад 50 статей у трьохтомному виданні «Екологічна енциклопедія», Київ, ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2007–2008 рр.

Науково-методичні
конференції

4 Науково-методичні конференції

Протягом 2007–2009 рр. було проведено 7 міжнародних конференцій та 2 міжнародні семінари, у т.ч.:

- Міжнародний науково-методичний семінар для викладачів «Соціально-економічний потенціал стійкого розвитку: освіта для стійкого розвитку». 28–30 березня, 2007.
- XIII Міжнародна наукова конференція для студентів і молодих вчених «Економіка для екології». 3–5 травня, 2007.
- Міжнародний семінар для студентів «Освіта для стійкого розвитку». 5–6 травня, 2007.
- I Міжнародна конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу». 21–22 вересня, 2007.
- Міжнародна україно-бельгійська науково-практична конференція «Створення регіональних екополісів як складові сталого розвитку території», с. Буймерівка. 19–20 жовтня, 2007.
- XIV Міжнародна наукова конференція для студентів і молодих вчених «Економіка для екології». 6–9 травня, 2008.
- II Міжнародна конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу». 19–20 вересня, 2008.
- XV Міжнародна наукова конференція для студентів і молодих вчених «Економіка для екології». 29 квітня – 2 травня, 2009.
- III Міжнародна конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу». 1–3 жовтня, 2009.

В 2008 році було представлено підручник «Соціально-економічний потенціал стійкого розвитку» на прес-конференціях в посольствах Королівства Бельгії (27.02.08 в Києві та 29.02.08 в Москві (РФ)).

Міжнародна діяльність

5 Міжнародна діяльність

Основними напрямками міжнародної діяльності ІЕР у 2007-2009 рр. були такі:

Реалізація міжнародних проектів. У звітному періоді виконувалися три міжнародні проекти:

- *україно-бельгійський проект*, пов'язаний з розробкою та впровадженням в університетські освітні процеси підручника та практикуму «Соціально-економічний потенціал стійкого розвитку». У 2007 р. їх видано друком із грифом МОНУ, відповідно, *підручника та навчального посібника*. Зарубіжним партнером виступав Вільний університет Брюсселю (VUB). У проекті взяли участь провідні науковці з 15 країн: Австралії, Бельгії, Білорусі, Гани, Італії, Канади, КНР, Нідерландів, Німеччини, Молдови, Росії, України, Чехії, Швейцарії, Японії. Загалом у проекті з боку ІЕР взяли участь 43 виконавці (у т.ч. 9 аспірантів та 3 студенти), число зарубіжних учасників становило 27 осіб. У проекті взяли участь три представники ІЕПР (академік НАНУ, д.е.н. В.М. Геєць, член-кор. НАНУ, д.е.н. Б.Є. Кваснюк та член-кор. НАНУ, д.е.н. В.І. Мунтян). Загалом інституції Національної академії наук були представлені шістнадцятьма виконавцями. Окрім вже названих вчених, у проекті взяли участь: академіки НАНУ М.З. Згуровський, В.Г. Кремень, В.П. Кухар, В.П. Семиноженко, А.А. Чухно, член-кореспондент НАНУ Б.М. Данилишин, д.е.н. О.О. Веклич, д.е.н. М.А. Хвесик, д.е.н. Є.В. Хлобистов, к.е.н. Л.В. Жарова, к.е.н. Л.П. Кавуненко, к.е.н. О.М. Ральчук. У ході проекту було проведено два міжнародні семінари (березень і травень, 2007). Результати проекту презентувалися на прес-конференції в Сумах (травень), прес-конференціях у посольствах Королівства Бельгії в Україні (м. Київ) та Росії (РФ, м. Москва) (лютий, 2008) та міжнародному симпозіумі в Сочі (РФ) (вересень, 2007). Проект здійснювався за підтримки уряду Фландрії, Бельгія;
- *україно-білоруський проект*, пов'язаний із розробкою методологічних основ трансформації освіти для забезпечення стійкого розвитку. Проект розраховано на два роки. У початковому 2007 р. було розроблено системну концепцію трансформації форм, змісту та методів економічної освіти при переході до стійкого розвитку. В рамках проекту відбувся семінар у Білоруському державному економічному університеті (зарубіжний партнер). З боку ІЕР у ньому взяли участь 5 виконавців, з організації-партнера – 7. Проект виконується за підтримки Державних фондів фундаментальних досліджень України та Білорусії. В 2008 році проект було успішно завершено, здійснено обмін науковими розробками та надано заключний звіт до МОН України.

- **україно-бельгійський проект**, пов'язаний із розробкою концептуальної основи створення ЕКОПОЛІСів як складової стійкого розвитку території. У ході проекту було розроблено концептуальні підходи та організаційні положення по формуванню на території Сумської області науково-виробничо-освітнього комплексу з виробництва та реалізації товарів екологічного спрямування. Для обговорення підходів до формування регіональних екополісів була організована міжнародна конференція (жовтень, 2007). У конференції взяли участь представники 10 областей України, а також учасники із Бельгії, Нідерландів, Росії. Зарубіжним партнером в проєкті виступав Вільний університет Брюсселю. Проєкт виконувався за фінансової підтримки Сумської обласної державної адміністрації та Посольства Королівства Бельгії в Україні.
- **україно-білоруський проект**, пов'язаний із розробкою методологічних та методичних основ оцінки екологічних втрат для формування еколого-економічної політики в інтересах сталого розвитку. Проєкт розраховано на два роки. У початковому 2009 р. виконуються розробки методологічних положень оцінки екологічних втрат на основі дослідження фундаментальних наукових основ розвитку відкритих стаціонарних систем. З боку ІЕР у ньому беруть участь 13 виконавців, з організації-партнера – 7. Проєкт виконується за підтримки Державних фондів фундаментальних досліджень України та Білорусії. В 2010 році розробити інструментарій урахування показників оцінки екологічних втрат при прийнятті господарських рішень та пропозиції з удосконалення еколого-економічного механізму управління соціально-економічними системами. Планується провести спільні наукові семінари з вченими Білоруського державного технічного університету.
- **україно-російський проект**, пов'язаний із розробкою і формуванням економічного механізму вирішення міжнародних екологічних конфліктів з метою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Термін виконання проєкту – два роки (2009–2010 рр.). У 2009 р. завершено два етапи проєкту: 1 етап «Дослідження фундаментальних чинників виникнення і розвитку екологічних конфліктів в національних системах природокористування», результатом якого є сформована типологія екологічних конфліктів; розроблена система показників впливу екологічних конфліктів на довкілля; запропонована структура та потенційні загрози екологічних конфліктів в національній системі природокористування; 2 етап «Формування методологічних основ, принципів і інструментарію економічного механізму вирішення міжнародних екологічних конфліктів в умовах обмеженості ресурсів», в рамках якого розроблено науково-методичні підходи до вибору ефективного організаційно-економічного інструментарію розв'язання екологічних конфліктів і систему принципів і інструментарій

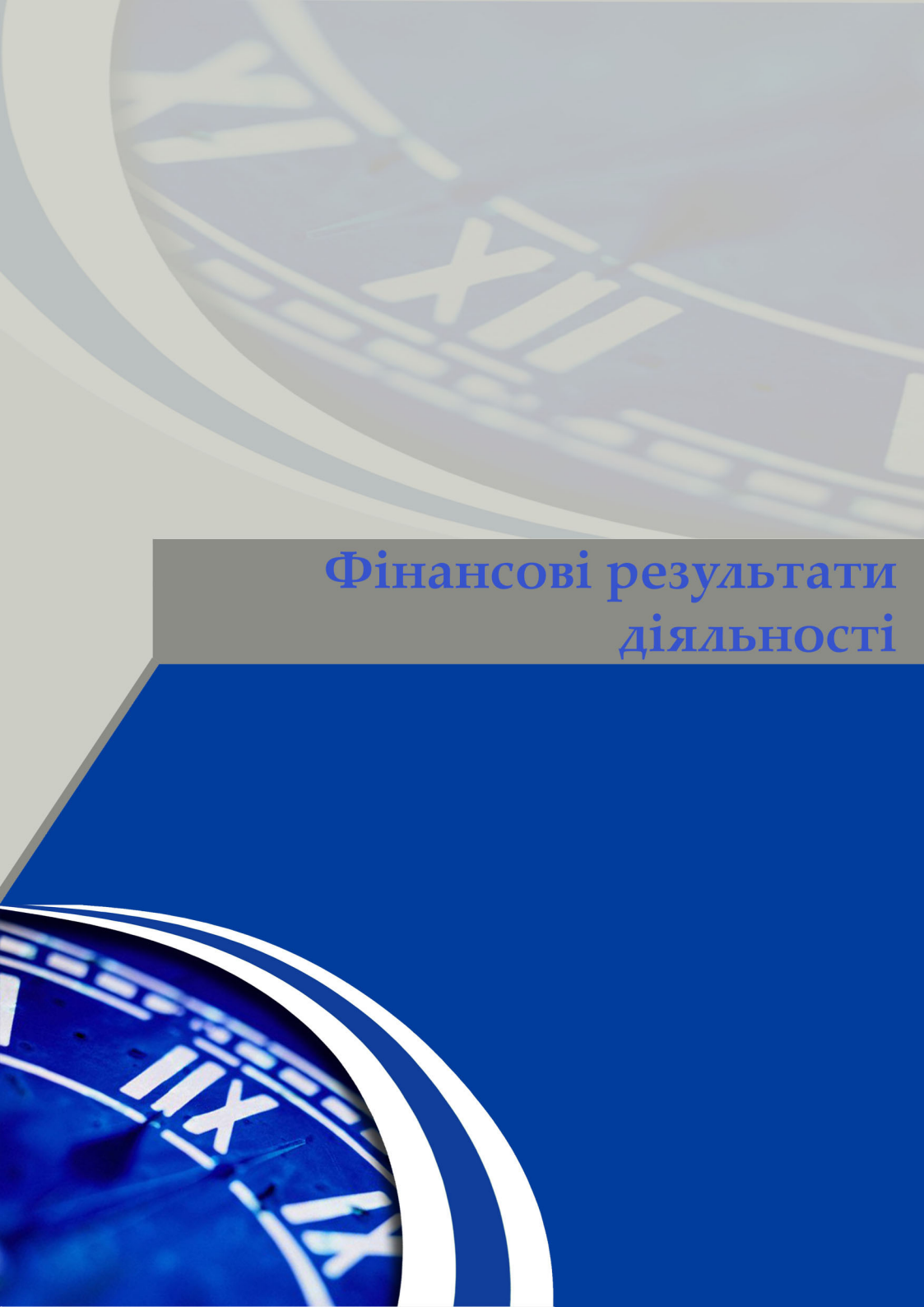
економічного механізму вирішення міжнародних екологічних конфліктів. У рамках 2 етапу проекту відбулися два науково-методичних семінари у Московському державному університеті ім. М.В. Ломоносова (МДУ), РФ (зарубіжний партнер): перший – у жовтні 2009 р. під головуванням д.е.н., професора Мельника Л.Г. (ІЕР) і д.е.н., професора Бобильова С.М. (МДУ); другий – у листопаді 2009 р. під головуванням к.е.н., доцента Сабадаша В.В. (ІЕР) і д.е.н., професора Бобильова С.М. (МДУ). З боку ІЕР у виконанні узяти участь 12 виконавців, з боку організації-партнера – 4 особи. Проект виконується за підтримки Державного фонду фундаментальних досліджень України і Російського фонду фундаментальних досліджень.

Видання міжнародного наукового журналу «Механізм регулювання економіки». Журнал засновано у 1999 р., у 2002 р. отримав офіційну національну реєстрацію (свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 5821 від 31.01.2002 р.) і входить до переліку періодичних видань затверджених ВАК України.

У 2003 року журнал отримав статус міжнародного з наданням міжнародного видавничого індексу ISSN 1726-8699 (лист Міжнародного центру ISSN від 23.01.2007 р., Париж). До редколегії журналу входять представники п'яти країн. Серед членів редколегії – представник ІЄПР д.е.н. І.О. Галиця. За рік друкується чотири номери журналу.

Науково-викладацький обмін. Протягом звітних років завдяки діяльності ІЕР СумДУ відвідали науковці зарубіжних університетів. Вони провели наукові консультації, обмінялися науковою інформацією, провели заняття для студентів магістерської підготовки та аспірантів. Візити здійснили представники Вільного університету Брюсселю, університету Вайкато, Хамільтон, Нова Зеландія, університету Монітобо, Нью Брансвік, Канада.

Науковці ІЕР відвідали зарубіжні університети: Вільний університет Брюсселю (2 особи, 2007 р.; 1 особа, 2008 р.; 2 особи, 2009 р.); університет Вайкато, Хамільтон, Нова Зеландія (2 особи, 2007, 2008 рр.); Білоруський державний економічний університет (Мінськ, 6 осіб, 2007, 2008 рр.). Російська економічна академія, Москва (1 особа, 2007 р.; 2 особи, 2008 р.; 2 особи, 2009 р.), Державний університет управління, Москва, Росія (2 особи, 2009 р.); Курський державний технічний університет, Росія (3 особи, 2009 р.); Курський державний університет, Росія (3 особи, 2009 р.); Вроцлавський університет, Вроцлав, Польща (1 особа, 2009 р.). Крім того, 17 студентів і аспірантів приймали участь у зарубіжних конференціях та літніх школах в Москві, Санкт-Петербурзі (РФ), Ільменау (Німеччина), Мінську (Білорусь), Лунду (Швеція).

Фінансові результати
діяльності

6 Фінансові результати діяльності

Діяльність ІЕР здійснювалася за рахунок джерел фінансування проектів, які виконувалися у 2007–2009 роках, а також за рахунок залучення непрямих джерел фінансування різних видів робіт.

Загальна сума фінансування діяльності ІЕР за рахунок прямих джерел фінансування становила біля 506 тис. грн, у тому числі:

	<i>2007 р.</i>	<i>2008 р.</i>	<i>2009 р.</i>
тема (д/р 0106U001939)	54 000 грн	–	–
тема (д/р 0107U009205)	40 000 грн	40 000 грн	–
тема (д/р 0107U009202)	15 000грн	40 000 грн	–
тема (д/р 0107U001142)	37 000 грн	38 920 грн	–
тема (д/р 0107U004522)	25 000 грн	–	–
тема (д/р 0108U000670)	–	46 317 грн	60 986 грн
тема (д/р 0108U009079)	–	20 000 грн	–
тема (д/р 0109U004805)	–	–	40 000 грн
тема (д/р 0109U004803)	–	–	48 000 грн
Всього	171 000 грн	185 237 грн	148 986 грн

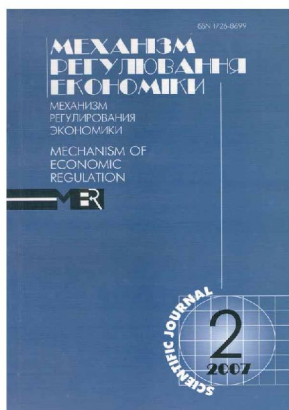
За рахунок непрямих джерел у 2007–2009 рр. було залучено понад 350 тис. грн (головним чином, за рахунок зарубіжних фондів).

Видавничі проекти

7 Видавничі проекти

Науковий журнал

Міжнародний науковий журнал «Механізм регулювання економіки»

Міжнародний науковий журнал «Механізм регулювання економіки» (МНЖ «МРЕ») засновано 1999 року Сумським державним університетом (СумДУ), Центром економічних досліджень (ЦЕД, м. Суми), Сумським регіональним відділенням Академії підприємництва і менеджменту України (СРВ АПМУ), видавничо-торговим домом «Університетська книга» (м. Суми).

Сьогодні журнал є одним із провідних спеціалізованих видань не тільки Сумського регіону, але і України в цілому в області економіки, що висвітлює актуальні питання за такими основними напрямками:

- загальноекономічні проблеми функціонування господарських систем;
- проблеми діяльності підприємства в перехідній і ринковій економіці;
- екологічні проблеми розвитку і економіка природокористування;
- проблеми і перспективи досягнення стійкого розвитку;
- постіндустріальне суспільство і проблеми формування інформаційного суспільства.

В журналі публікувалися статті провідних науковців з Австрії, Австралії, Вірменії, Білорусі, Бельгії, Бразилії, Великобританії, Гани, Індії, Італії, Канади, Китаю, Нідерландів, Німеччини, ПАР, Росії, США, Угорщини, України, Чехії, Швейцарії.

Журнал включено до списку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (Перелік № 2, доповнення до ухвали президії ВАК України від 8 вересня 1999 р. № 01-05/9). У 2009 р. згідно наказу ВАК України №29 від 24.01.09 журнал успішно пройшов процедуру перереєстрації, як фахового видання у галузі економічних наук.

Журнал видається 4 рази на рік (щоквартально). Статті публікуються трьома мовами: українською, російською, англійською.

За період 1999–2009 рр. вийшло друком 42 номери журналу.

Редакційна колегія журналу: *Мельник Леонід Григорович*, Сумський державний університет, завідувач кафедри економіки, д.е.н., професор – Головний редактор; *Ілляшенко Сергій Миколайович*, Сумський державний університет, завідувач кафедри маркетингу, д.е.н., професор – заступник Головного редактора; *Теліженко Олександр Михайлович*, Сумський державний університет, завідувач кафедри управління, д.е.н., професор – заступник Головного редактора; *Сабадаш Віктор Володимирович*, Сумський державний університет, доцент кафедри економіки, к.е.н., доцент – заступник Головного редактора; *Дерев'янка Юрій Миколайович*, Сумський державний університет, старший викладач кафедри економіки, к.е.н. – редактор; *Балацький Олег Федорович*, Сумський державний університет, професор кафедри управління, д.е.н., професор; *Мишенін Євген Васильович*, Сумський національний аграрний університет, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки, д.е.н., професор; *Карпіщенко Олексій Іванович*, Сумський державний університет, декан факультету економіки та менеджменту, к.е.н., професор; *Касьяненко Володимир Олексійович*, Сумський державний університет, проректор з науково-педагогічної роботи (напрямок – фінансово-економічна діяльність), к.е.н., доцент; *Карінцева Олександра Іванівна*, Сумський державний університет, доцент кафедри економіки, к.е.н., доцент; *Боронос Володимир Миколайович*, Сумський державний університет, завідувач кафедри фінансів, к.е.н., професор; *Шапочка Микола Костянтинівич*, Сумський державний університет, професор кафедри економіки, к.е.н., професор; *Кислий Володимир Миколайович*, Сумський державний університет, доцент кафедри управління, к.е.н., доцент; *Латін Євген Васильович*, ВАТ «Сумхімпром» (м. Суми), Голова правління, д.е.н.; *Трофименко Микола Олексійович*, ТОВ «Агрохімхолдинг» (м. Київ), Голова правління, к.е.н.; *Козьменко Сергій Миколайович*, ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України (м. Суми), проректор з наукової роботи, д.е.н., професор; *Бойцун Наталія Євгенівна*, заступник міністра економіки, Кабінет міністрів України, д.т.н., професор; *Харічков Сергій Костянтинівич*, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (м. Одеса), заступник директора з наукової

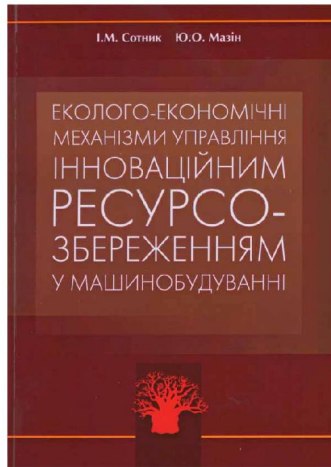
роботи, д.е.н., професор; *Бистряков Ігор Костянтинівич*, Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України (м. Київ), завідувач відділу просторового розвитку та земельних відносин, д.е.н., професор; *Кочубей Наталія Василівна*, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, доцент кафедри філософії, к.філос.н., доцент; *Галиця Ігор Олександрович*, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (м. Київ), провідний науковий співробітник, д.е.н.; *Потравний Іван Михайлович*, Російська економічна академія ім. Г.В.Плеханова (м. Москва, Російська Федерація), професор кафедри економіки і управління міським будівництвом, д.е.н., професор; *Іноземцев Владислав Леонідович*, «Центр дослідження постіндустріального суспільства» (м. Москва, Російська Федерація), науковий керівник, д.е.н., професор; *Бун Еммануель*, Вільний Університет Брюсселю (Бельгія), професор кафедри екології людини, PhD; *Євдокимов Юрій Валентинівич*, Університет Нью Брансвіка (Канада), професор кафедри економіки, PhD, професор; *Шауер Петр*, Університет Економіки, м. Прага (Чехія); декан факультету економіки природокористування, CSc., професор; *Баллантайн Пол*, Університет Колорадо Спрінгс (США); професор кафедри економіки, PhD, професор.

Всі матеріали, що надсилаються для публікації у журналі, проходять дворівневу систему рецензування: зовнішнє та внутрішнє рецензування. До процедури внутрішнього рецензування залучаються провідні українські вчені і фахівці із Києва, Львова, Одеси, Вінниці, Дніпропетровська, Донецька, а також закордонні – із Бельгії, Росії, Білорусі, Канади, США.

У 2007 р. вийшли друком 4 номери журналу, у яких опубліковано 99 статей. Серед авторів 13 докторів наук; 2 PhD, професора; 13 докторантів; 29 аспірантів і 8 студентів; 4 статті опубліковано англійською мовою.

У 2008 і 2009 рр. вийшли друком 8 номерів журналу, у яких опубліковано 234 статті, серед авторів: 46 докторів наук; 7 PhD, професора; 13 докторантів; 65 аспірантів і 15 студентів; 9 статей опубліковано англійською мовою.

Наукові видання

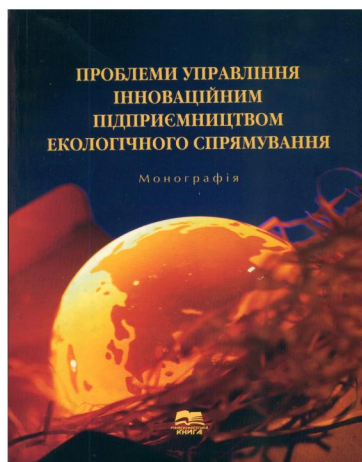

Сотник І.М., Мазін Ю.О. Еколого-економічні механізми управління інноваційним ресурсозбереженням у машинобудуванні: Монографія. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 252 с.

ISBN 978-966-680-307-1

Розглянуто еколого-економічні передумови реалізації інноваційного ресурсозбереження у машинобудуванні України. Сформовано інформаційну базу і методи оцінки еколого-економічної ефективності інноваційних ресурсозберігаючих заходів. Запропоновано організаційно-економічний інструментарій управління інноваційним ресурсозбереженням у машинобудівному комплексі з урахуванням екологічних факторів.

Для науковців, фахівців науково-дослідних і проектних установ, працівників промислових підприємств. Книга також буде цікавою для викладачів, аспірантів і студентів навчальних закладів.

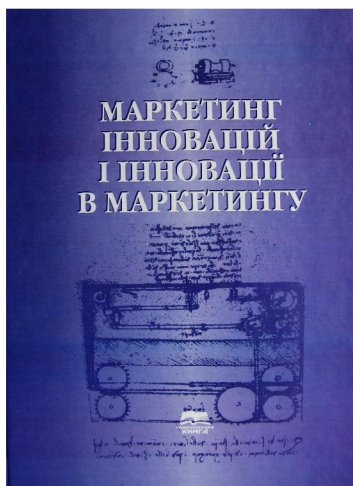

Проблеми управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування: Монографія / За ред. О.В. Прокопенко. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 512 с.

ISBN 978-966-680-384-2

Досліджуються методологічні та теоретико-методичні проблеми управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування, визначені передумови інноваційного екологічно спрямованого розвитку вітчизняної економіки, окреслені перспективи розвитку екологічно спрямованого підприємництва. Розроблені теоретико-методичні основи удосконалення механізму управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування. Висвітлені прикладні аспекти управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування.

Для фахівців з управління інноваційним підприємництвом екологічного спрямування, викладачів, аспірантів, студентів екологічних і економічних спеціальностей.

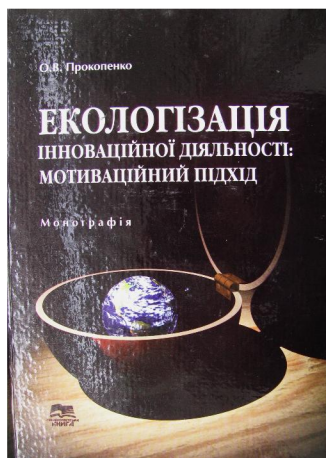

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу:
Монографія / За ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми:
ВТД "Університетська книга", 2008. – 615 с.

ISBN 978-966-680-403-0

У монографії досліджено методологічні та теоретико-методичні проблеми маркетингу інновацій і інноваційної діяльності в маркетингу. Викладено концептуальні основи маркетингу інновацій, теоретичні та методичні засади формування складових комплексу маркетингу товарних інновацій, підходи до економіко-математичного моделювання процесів розроблення і просування інновацій на ринок. Висвітлено інноваційні підходи до розроблення і просування інновацій на ринок, управління потенціалом інноваційного розвитку на засадах маркетингу інновацій, мотивації екологічно орієнтованої інноваційної діяльності.

Для фахівців з питань маркетингу інновацій, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

**Прокопенко О.В. Екологізація інноваційної діяльності:
мотиваційний підхід: Монографія. – Суми:
ВТД "Університетська книга", 2008. – 392 с.**

ISBN 978-966-680-393-4

У монографії системно викладено теоретико-методологічні, методичні та практичні аспекти мотиваційного підходу до екологізації інноваційної діяльності. Запропоновано конкретні рекомендації щодо дослідження мотивації екологізації діяльності та впливу на неї. Досліджено особливості мотивування екологізації інноваційної діяльності на державному рівні, мотивації екоатрибутивної поведінки споживачів, управління процесом екологізації на вітчизняних підприємствах, чим закладено теоретико-методичні основи формування мотиваційного механізму екологізації інноваційної діяльності.

Для фахівців, до сфери інтересів яких входять проблеми економіки природокористування, інноватики, формування ринку екологічних інновацій, для викладачів вищих навчальних закладів, а також студентів екологічних і економічних спеціальностей.

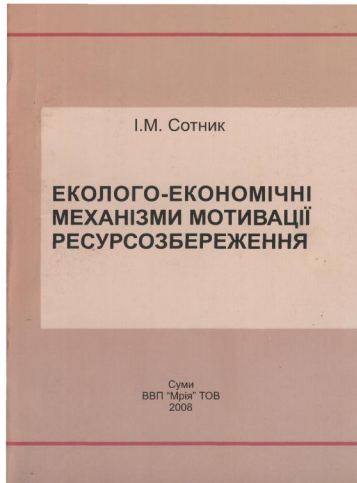
Ілляшенко С.М., Олефіренко О.М. Управління портфелем замовлень науково-виробничого підприємства: Монографія /
За заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми:
ВТД "Університетська книга", 2008. – 272 с.

ISBN 978-966-680-388-0

Досліджуються методологічні та теоретико-методичні проблеми управління на ринкових засадах товарною інноваційною політикою сучасного промислового підприємства в руслі концепції інноваційного розвитку.

Головну увагу приділено проблематиці формування організаційно-економічного механізму управління портфелем замовлень малих та середніх науково-виробничих підприємств. Розроблено концептуальні основи цього механізму та відповідний методичний інструментарій. Досліджено практичні аспекти управління бізнес-портфелем інноваційної продукції, зокрема: прогнозування розміру та оцінки потенціалу портфеля замовлень, оцінки ризику, розроблення стратегій управління портфелем тощо.

Для фахівців з маркетингу інновацій та інноваційного менеджменту, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

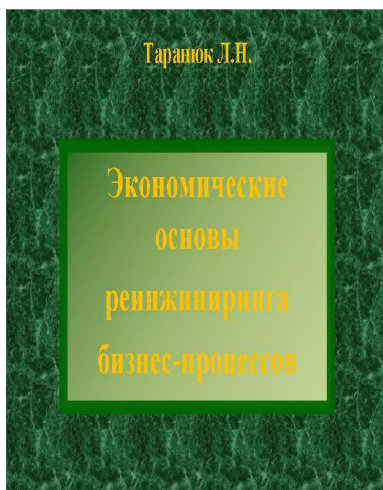

Сотник І.М. Еколого-економічні механізми мотивації ресурсозбереження: Монографія. – Суми: ВВП «Мрія» ТОВ, 2008. – 330 с.

ISBN 978-966-473-025-6

У монографії розглядаються теоретико-методичні та прикладні аспекти управління мотивацією ресурсозберігаючої діяльності при переході України до інформаційного суспільства та екологізації виробництва. Систематизовано мотиваційні передумови й еколого-економічні важелі ефективного впровадження ресурсозберігаючих заходів, сформовано еколого-економічний механізм мотивації ресурсозбереження. Досліджено особливості ресурсозберігаючих трансформацій в економіці України, зроблено методичні підходи щодо комплексної оцінки соціо-еколого-економічної ефективності мотивації ресурсозбереження, а також організаційно-економічне забезпечення системи управління мотивацією впровадження ресурсозберігаючих заходів на різних рівнях господарювання.

Для фахівців з питань мотивації і управління ресурсозберігаючими процесами в економіці, викладачів, аспірантів, студентів природоохоронних та економічних спеціальностей.

Таранюк Л.М. Економічні основи реінжинірингу бізнес-процесів:

Під наук. ред. Таранюка Л.М. Монографія. – Суми:

ВВП «Мрія-1», 2008. – 560 с.

ISBN 966-566-233-3

У монографії розглянуті економічні основи реінжинірингу бізнес-процесів, при цьому особлива увага зосереджена на науково - прикладних основах реінжинірингових технологій на підприємстві. Поставлено і вирішено актуальні завдання, що задовольняють цілі дослідження, що дозволить продемонструвати економічний зміст реінжинірингу, його необхідність в умовах нестабільності роботи суб'єктів господарювання і підвищення їхнього економічного потенціалу в цілому, а також з метою одержати найбільш повне уявлення про практичну сторону реалізації процесу реінжинірингу на макро- і мікрорівні.

Значне місце приділено питанням теоретичних аспектів і методичного забезпечення реінжинірингу, відзначена роль інформаційних технологій при оптимізації бізнес-процесів, проаналізовано організаційно - економічний механізм реінжинірингу в контексті стійкого розвитку, а також проведена оцінка реалізації реінжинірингових технологій на практичному рівні (закордонний і вітчизняний досвід).

Для керівників і фахівців підприємств, науковців, аспірантів, студентів економічних спеціальностей.

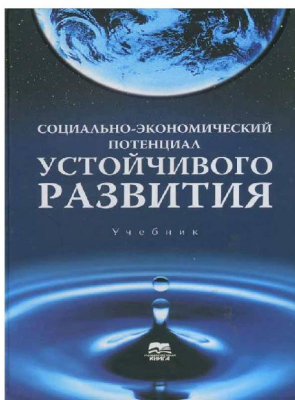

ЕКОПОЛІС «Еко-Сумщина»: концептуальні підходи та організаційні положення формування на території Сумської області науково-виробничо-освітнього комплексу з виробництва і реалізації товарів екологічного спрямування. – Суми: СумДУ, 2007. – 24 с.

Викладаються концептуальні підходи до формування на території Сумської області Екополісу – науково-виробничо-освітнього комплексу з виробництва і реалізації товарів екологічного спрямування. Даються основні організаційні положення та управлінські інструменти досягнення поставленої мети.

Для фахівців і керівників національної економіки, науковців та викладачів вищих навчальних закладів.

Навчальна література

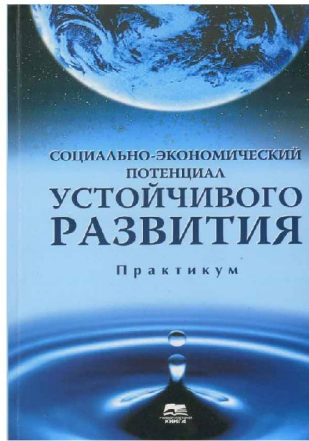

Социально-экономический потенциал устойчивого развития: Учебник /
Под ред. проф. Л.Г. Мельника (Украина) и проф. Л. Хенса (Бельгия). –
Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – 1120 с.

ISBN 978-680-311-8

В учебнике, подготовленном учеными 15 стран, рассматривается инструментарий (теоретические положения и методы практической реализации), который может быть мобилизован для создания реальных предпосылок устойчивого развития. Учебник построен так, чтобы ввести читателя в круг проблем управления процессами обеспечения стабильности и изменяемости компонентов триединой системной сущности: «человек – биосфера – экономика».

Для преподавателей и студентов всех специальностей. Книга также может использоваться научными работниками, специалистами предприятий и учреждений, участниками неправительственных организаций.

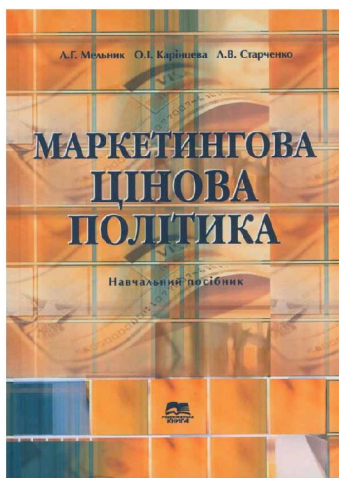

Социально-экономический потенциал устойчивого развития:
Практикум / Под ред. проф. Л.Г. Мельника (Украина) и проф. Л. Хенса
(Бельгия). – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – 335 с.

ISBN 978-680-351-4

Практикум предназначен для формирования навыков, необходимых для закрепления знаний по основам устойчивого развития, а также способностей принимать и реализовывать решения, приближающие достижение целей устойчивого развития. В практикуме представлены задания, рекомендации для проведения семинаров и практических заданий, советы по подготовке к занятиям студентам и преподавателям, презентационные материалы.

Для преподавателей, студентов и аспирантов высших учебных заведений.

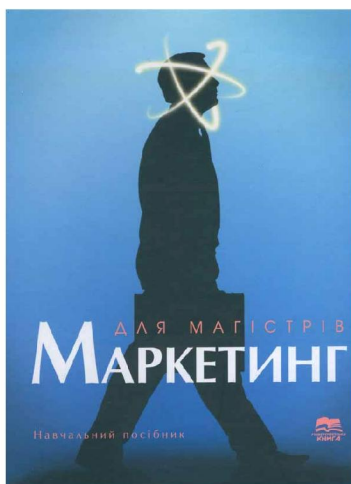

Мельник Л.Г., Старченко Л.В., Карінцева О.І. Маркетингова цінова політика: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 240 с.

ISBN 978-966-680-324-8

У навчальному посібнику розкривається механізм формування цін на товари та послуги, розглядаються основні види цін в умовах ринкової економіки, аналізується вплив маркетингових чинників на процес формування ціни. Особливу увагу приділено на питання розробки цінової політики та обґрунтування цінової стратегії підприємства в умовах маркетингової орієнтації.

Для студентів, аспірантів вищих закладів освіти, викладачів економічних спеціальностей, службовців різного рівня, а також для тих, кого цікавлять проблеми економіки та маркетингу.

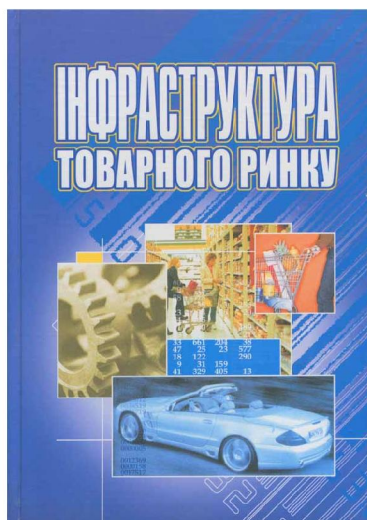
Маркетинг для магістрів: Навчальний посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 928 с.

ISBN 978-966-680-367-5

У навчальному посібнику в стислому вигляді викладені теоретичні методичні засади фахових дисциплін, які входять до навчальної програми підготовки фахівців з маркетингу освітньо-кваліфікаційних рівнів "спеціаліст" і "магістр", а також авторських дисциплін, що розширюють їх світогляд у руслі сучасних уявлень про стійкий соціально-економічний розвиток і роль маркетингу в ньому.

Містить багато прикладів і фактичних матеріалів з практики діяльності вітчизняних та іноземних підприємств, що ілюструють теоретичні положення.

Для викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей також студентів, що вивчають маркетинг на неекономічних спеціально вищих навчальних закладів. Буде корисним для керівників і провідних фахівців підприємств різних галузей та широкого кола читачів, яких цікавлять проблеми сучасного маркетингу.

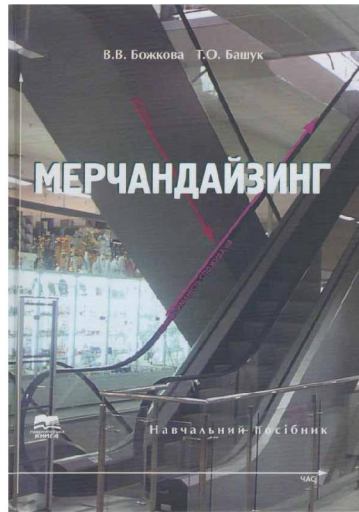

Прокопенко О.В., Школа В.Ю., Дегтяренко О.О., Махнуша С.М.
Інфраструктура товарного ринку. Навчальний посібник. – К.: Центр
учбової літератури, 2007. – 296 с.

ISBN 966-364-392-7

Викладено теоретико-методологічні основи діяльності в сучасних умовах інфраструктури товарного ринку в цілому та основних її елементів, методичні підходи щодо визначення оптимальної поведінки підприємств на конкретних товарних ринках. Містить велику кількість прикладів і фактичних матеріалів, що ілюструють теоретичні положення, і практикум з прикладами розв'язання найбільш складних завдань.

Для викладачів та студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також слухачів шкіл бізнесу, керівників підприємств, працівників маркетингових підрозділів та інших фахівців, чия діяльність пов'язана з практичним маркетингом.

Божкова В.В., Башук Т.О. Мерчандайзинг: Навчальний посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 125 с., 16 з іл.

ISBN 966-680-300-3

Збільшення кількості магазинів із самообслуговуванням, постійна проблема оптимізації торговельного простору і підвищення ефективності продажів вимагають від сучасних товаровиробників і торгівців знання мерчандайзингу. Мерчандайзинг – не тільки «мистецтво торгувати», це вже елемент культури торгівлі. Незважаючи на те, що місце мерчандайзингу в системі маркетингу ще остаточно не визначене, даний навчальний посібник може бути цікавим не лише студентам економічних спеціальностей, а й аспірантам, викладачам, маркетологам, мерчандайзерам.

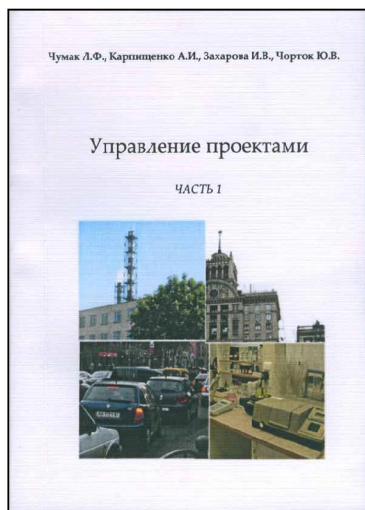
Гляшенко С.М., Шипуліна Ю.С. Товарна інноваційна політика:
Підручник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 281 с.

ISBN 978-966-680-327-9

У підручнику висвітлюються теоретичні і методичні засади маркетингу продуктивних інновацій, методи ефективного застосування результатів наукових досліджень для створення конкурентоспроможних товарів, сучасні методи і прийоми генерування і відбору ідей, питання функціонально-економічного аналізу конструкцій і технологій виготовлення нових товарів, методи обґрунтування відповідності нових товарів ринковим вимогам. Містить велику кількість прикладів і фактичних матеріалів, що ілюструють теоретичні положення курсу.

Підручник містить практикум з основних розділів курсу.

Для фахівців з маркетингу і товарної інноваційної політики зокрема. Буде корисною для викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також широкого кола читачів, яких цікавлять проблеми маркетингу інновацій.

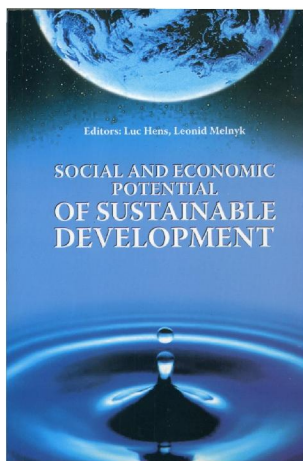
Чумак Л.Ф., Карпіщенко О.І., Захарова І.В., Чортюк Ю.В. Управління проектами: Навч. посібник: В двох частинах. – Суми: Вид-во СумДУ, 2007. – Ч.1. – 183 с., Ч.2. – 154 с.

ISBN 978-966-657-143-4 – Ч.1

ISBN 978-966-657-145-1 – Ч.2

Посібник містить лекції, що висвітлюють форми та методи управління інноваційними проектами, їх обґрунтування, управління роботами з проекту, якістю проекту, ресурсами проекту, ризиками проектної діяльності із урахуванням інноваційних підходів, та практичні завдання.

Викладений матеріал відповідає програмі курсу «Управління проектами» для студентів, що здобувають спеціальність 8.050107 «Економіка підприємства», денної та заочної форм навчання навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, а також для спеціальності 8.000013 «Бізнес-адміністрування» та всіх зацікавлених в управлінні проектами.

Social and Economic Potential of Sustainable Development / Edited by
L. Hens and L. Melnyk – Sumy: “University Book”, 2008. – 320 p.

This textbook is prepared by scientists from 15 countries. It deals with the theoretical and practical aspects of sustainable development. The textbook focuses on complex relationships between human beings, biosphere and economy. The book represents a unique supplementary reading material in addition to lectures on sustainable development for both bachelor and master’s students, and their instructors. It also targets other interested in sustainable development parties such as environmental experts and/or companies, unions, NGOs, government authorities and other’s.

О.В. Прокопенко, М.Ю. Троян. Поведінка споживачів: Навч. пос. –
К.: Центр учбової літератури, 2008. – 176 с.

ISBN 978-966-364-653-4

Викладено теоретико-методологічні основи кількісних і якісних досліджень поведінки індивідуальних і організаційних споживачів, а також маркетингового впливу па неї. Містить велику кількість прикладів і фактичних матеріалів, що ілюструють теоретичні положення, а також практикум з поведінки споживачів з прикладами розв'язання найбільш складних завдань.

Для викладачів та студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, а також слухачів шкіл бізнесу, керівників підприємств, працівників маркетингових підрозділів та інших фахівців, чия діяльність пов'язана з практичним маркетингом.

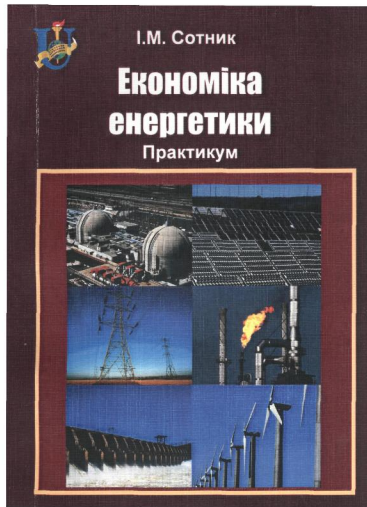

Бізнес-адміністрування: магістерський курс: Підручник /
За ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка та
к.е.н., доц. І.М. Сотник. – Суми: ВТД «Університетська книга»,
2008. – 896 с.

ISBN 978-966-680-394-1

У підручнику викладено основні дисципліни і теми, передбачені навчальним планом підготовки магістрів зі спеціальності «Бізнес-адміністрування». Основну увагу приділено дослідженню факторів внутрішнього та зовнішнього середовища фірм, шляхів ефективного використання наявних резервів та ресурсів, маркетингових, виробничих, правових, інвестиційних, інноваційних та інших аспектів підприємницької діяльності в транзитивній економіці тощо. Подано тлумачення спеціальних термінів та понять, розкрито найважливіші закономірності та взаємозв'язки в розвитку механізмів управління підприємницькою діяльністю. Розглянуто особливості інноваційного розвитку та екологізації бізнесу в Україні та розвинених країнах на сучасному етапі.

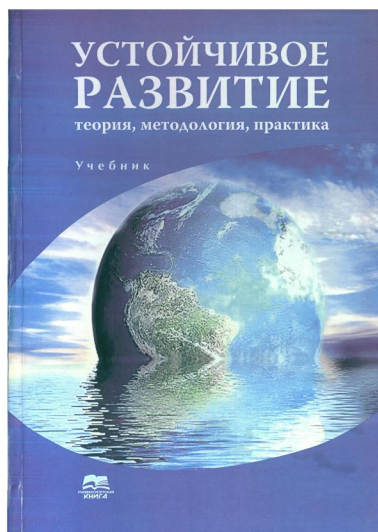
Підручник призначений для підготовки магістрів зі спеціальності «Бізнес-адміністрування», також буде корисним для викладачів та інших фахівців з питань управління бізнесом.

Економіка енергетики. Практикум: Навч. посібник /
За ред. І.М. Сотник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 262 с.

ISBN 978-966-657-170-3

У навчальному посібнику розглянуто основні фактори енергетичного виробництва, шляхи їх ефективного використання, механізми формування собівартості енергетичної продукції та питання її ціноутворення. Приділено увагу оцінці економічної ефективності господарських заходів в енергетиці, досліджено проблеми планування та прогнозування макроенергетичних показників, формування структури державного управління енергетичною галуззю. Подано тлумачення спеціальних термінів та понять, розкриваються найважливіші закономірності та взаємозв'язки в розвитку механізмів економіки енергетики. Аналізуються особливості функціонування енергетичного комплексу України та розвинених країн на сучасному етапі економічного розвитку. Навчальний посібник призначений для підготовки бакалаврів енергетичних спеціальностей, а також може бути корисним для викладачів та інших фахівців з питань економіки енергетики.

Устойчивое развитие: теория, методология, практика : учебник / под ред. проф. Л.Г. Мельника. – Сумы: Университетская книга, 2009. – 1216 с.

ISBN 978-966-680-461-0

В учебнике, подготовленном учеными и преподавателями 19 стран, рассматриваются теоретические и практические вопросы формирования устойчивого развития. Раскрываются содержательные основы и различные формы подачи материала для обеспечения дисциплин по устойчивому развитию.

Громадська діяльність

8 Громадська діяльність

У 2007-2009 рр. ІЕР проводив активну громадську діяльність за такими напрямками:

- проведення інформаційної та просвітницької діяльності через ЗМІ (представники ІЕР взяли участь у проведенні 4 прес-конференцій, мали 3 виступи на телебаченні, 2 – на радіо);
- сприяння підвищенню наукового рівня підготовки та прийняття рішень органів місцевої влади (представники ІЕР взяли участь у 6 засіданнях консультативної ради Сумської обласної державної адміністрації, 30 сесіях Сумської міської ради та 22 засіданнях бюджетної комісії Сумської міської ради);
- сприяння діяльності молодіжних організацій: неформальне навчання (конкурс "Молода економіка", відкриття молодіжних приймалень, участь у розвитку місцевого самоврядування, різноманітні тренінгові програми, літній табір «Острів друзів», «Навчання. Розвиток. Професійність», всеукраїнський молодіжний форум, співпраця з органами держави в реалізації молодіжної політики);
- проведення освітньої діяльності на основі підготовки підручника «Устойчивое развитие: теория, методология, практика» та розповсюдження ідей сталого розвитку на всіх рівнях освіти.

Публікації ІЕР

9 Публікації ІЕР

За 2007-2009 рр. було опубліковано 5 підручників з грифом МОНУ, 9 начальних посібників з грифом МОНУ, 7 монографій, понад 250 статей у фахових журналах та понад 300 статей у матеріалах конференцій.

Публікації ІЕР

10 Виступи на конференціях і семінарах

Науковці та співробітники приймають активну участь у конференціях та семінарах як на національному так і на міжнародному рівні.

За звітні роки було взято участь у 56 конференціях в Україні і 20 зарубіжних конференціях.

Зарубіжні конференції

- VI Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Країни з перехідною економікою в умовах глобалізації», Москва. Організатор: Російський університет Дружби народів, 23–30 березня 2007 р.;
- Міжнародна наукова студентська конференція «Актуальні проблеми менеджменту», м. Санкт-Петербург. Організатор: Санкт-Петербурзький державний університет. Вища школа менеджменту, 20–21 квітня 2007 р.;
- Міжнародна конференція студентів та молодих вчених в Ільменау “International Student Week in Ilmenau” (ISWI 2007), Ільменау, Німеччина, Технічний університет міста Ільменау, 1–10 червня 2007 р.;
- Міжнародна Літня Школа “Сталий розвиток – конфлікти та рішення”, м. Лунд, Швеція, Університет міста Лунд, 10–21 червня 2007 р.;
- Международная научная конференция «Экономическое развитие и окружающая среда: стратегии, модели, инструменты управления», Сочи, 16–20 сентября 2007 г.;
- Міжнародний семінар з питань трансформації освіти в контексті стійкого розвитку, Мінськ, Білоруський державний економічний університет, Республіка Білорусь 10–13 жовтня 2007 р.;
- Peer-reviewed Proceedings of the 2008 year-round Faculty Student Multidiscipline Global Conference on Research, Transactions on Languages, USA, Spring 2008;
- XVI Міжнародна науково-практична конференція «Управління підприємством: діагностика, стратегія, ефективність», Таллінн, 10–11 квітня 2008 р.;
- III Международная научно-практическая конференция, Беловежская пуца, 4–6 сентября 2008 г.;

- IX Международная конференция Российского общества экологической экономики «Экономические механизмы решения глобальных экологических проблем в России», Барнаул, Россия, 14–19 сентября 2008 г.;
- Международная научно-практическая конференция «Управление инновациями – 2008, Москва, 17–19 ноября, 2008 г.;
- II заочная Международная научно-практическая конференция «Система управления экологической безопасностью», Екатеринбург;
- IV Miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji "Actualne problemy nowoczesnych nauk – 2008", Przemysl;
- II Международная научно-практическая конференция «Экономический рост Республики Беларусь», Минск, 19–20 мая 2009 г.;
- II Международный инновационный форум, Курский Государственный технический университет, 22–24 мая, 2009 г.;
- I Международная научно-практическая конференция «Формирование позитивного образа России: вызовы, методы, перспективы», Курск, КГТУ, 30 мая 2009 г.;
- X Международная конференция Российского общества экологической экономики «Экономическая эффективность природоохранной деятельности: теория и практика». Национальный парк «Куршская коса», Калининградская область, Россия, 6–12 сентября 2009 г.;
- XIV Международная научно-практическая конференция «Устойчивое экономическое развитие: интеграция государства и бизнеса в современном обществе», Москва, Государственный университет управления, Россия, 15–16 октября 2009 г.;
- IV Международная конференция «Теория и практика экологического страхования: региональный аспект», Курск, КГУ, Россия, 26–27 ноября, 2009 г.;
- IX Garnet Phd school: «Changing Interactions Within the Eu's External Borders». Poland. Wroclaw, Dec. 7–11, 2009.

Конференції в Україні

- науково-практичний семінар „Соціально-економічний потенціал сталого розвитку”, Суми, 15–18 березня 2007 р.;
- науково-технічна конференція викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту «Економічні проблеми сталого розвитку», СумДУ, Суми, 17–25 квітня 2007 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми освіти в суспільстві ноосферної епохи (Освіта сталого розвитку)», Київ, 19 квітня 2007 р.;

- VII щорічна Всеукраїнська наукова конференція «Екологічний менеджмент у загальній системі управління», СумДУ, Суми, 24–25 квітня 2007 р.;
- Международная научно-практическая конференция ученых и специалистов „Интеграционные процессы и социально-экономическое развитие”, Симферополь, 25–26 апреля 2007 г.;
- XIII International Student Conference Economics for Ecology (13-я Міжнародна наукова конференція «Економіка для екології»), СумДУ, Суми, 3–7 травня 2007 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми формування рента політики в сучасних умовах», Київ, 17 травня 2007 р.;
- Всеукраїнська наукова конференція «Господарський механізм екологічно збалансованого розвитку», СумДУ, Суми, 22–24 травня 2007 р.;
- Міжнародний україно-бельгійський семінар в рамках презентації підручника «Соціально-економічний потенціал стійкого розвитку», Суми, прес-клуб, за підтримки Сумської обласної адміністрації та за участі членів кафедри економіки, 31 травня 2007 р.;
- I Міжнародна науково-практична конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу», СумДУ, Сумський регіональний центр інтелектуального розвитку, Суми, 21–22 вересня 2007 р.;
- Міжнародна конференція учасників Програми SEPS „Партнерство для довкілля” (Британська Рада в Україні), Київ, 24–25 вересня 2007 р.;
- науково-практична конференція «Виклики українській ідентичності: політико-економічні та соціокультурні проблеми», Київ, 2007 р.;
- IV Міжнародний семінар-практикум «Економіка в культурі, культура в економіці» (Закарпатська область, смт. Сусково). Організатори: Львівська комерційна академія, Львівська національна академія мистецтв, Регіональний філіал національного інституту стратегічних досліджень у м. Львові, 9–16 жовтня 2007 р.;
- Міжнародний симпозіум «Інтеграція науки і освіти – ключовий фактор побудови знаннєвого суспільства», Київ, 25–27 жовтня, 2007 р.;
- Всеукраїнський конкурс-захисту екологічних проектів «Майбутнє України – збалансований розвиток», Київ, 17 листопада 2007 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Створення регіональних екополісів як складові сталого розвитку території», с. Буймерівка;
- III Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Екологічний інтелект 2008», присвячена пам'яті видатного вченого професора В.М. Плахотніка, Дніпропетровськ, 17–18 квітня 2008 р.;
- бізнес-форум «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні», Київ, 17 квітня 2008;

- науково-технічна конференція викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту «Економічні проблеми сталого розвитку», СумДУ, Суми, 21–25 квітня 2008 р.;
- VIII щорічна Всеукраїнська наукова конференція «Екологічний менеджмент у загальній системі управління», СумДУ, Суми, 22–23 квітня 2008 р.;
- науково-методична конференція викладачів, співробітників і студентів, Конотоп, 6 травня 2008 р.;
- XIV International Student Conference Economics for Ecology (14-я Міжнародна наукова конференція «Економіка для екології»), СумДУ, Суми, 6–9 травня 2008 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія забезпечення сталого розвитку України», РВПС України НАН України, Київ, 20 травня 2008 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів, молодих вчених «Маркетинг у третьому тисячолітті», Донецьк, 15–16 травня 2008 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку», СумДУ, Суми, 17–18 травня 2008 р.;
- III Міжнародна науково-практична конференція „Маркетингові дослідження в Україні”, Луганськ, 22–23 травня 2008 р.;
- Міжнародна наукова конференція, Дніпропетровськ, 22–23 травня 2008 р.;
- III Міжнародна науково-практична конференція «Маркетингові дослідження в Україні», Луганськ, 22–23 травня 2008 р.;
- II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Розвиток України в XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми», Тернопіль, червень 2008 р.;
- VII Міжнародна науково-методична конференція "Сучасний український університет: теорія і практика впровадження інноваційних технологій", Суми, 2008 р.;
- V ювілейна Міжнародна науково-практична конференція молодих учених „Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність і тенденції глобалізації”, Тернопіль, 2008 р.;
- II Міжнародна науково-практична конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу», СумДУ, Суми, 19 вересня 2008 р.;
- IV Міжнародна молодіжна наукова конференція «Довкілля – XXI», Дніпропетровськ, 9–10 жовтня 2008 р.;
- III Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Розвиток України в XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми», Тернопіль, жовтень, 2008 р.;

- Міжнародна наукова конференція для студентів, аспірантів, науковців «Інноваційний розвиток суспільства за умов крос-культурних взаємодій», Суми, 2008 р.;
- VI Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації», Тернопіль, 26–27 лютого, 2009 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція „Стратегія розвитку підприємництва: теорія, організація, практика”, Тернопіль-Чортків, 12–13 березня 2009 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та шляхи вдосконалення економічного механізму підприємницької діяльності», Жовті Води, 19–20 березня 2009 р.;
- ювілейна Міжнародна наукова конференція «Розвиток продуктивних сил України: від В.І. Вернадського до сьогодення», Київ, 20 березня 2009 р.;
- Міжнародна наукова конференції «Фізична економія: методологія дослідження та глобальна місія України», Київ, 8–10 квітня, 2009 р.;
- Міжнародна наукова студентська конференція «Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді», Харків, 10 квітня 2009 р.;
- міжвузівська науково-практична конференція «Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку України», Сімферополь, 15 квітня 2009 р.;
- III Международная научно-практическая конференция ученых и специалистов «Теория и практика предпринимательской деятельности», Симферополь, 15–18 апреля 2009 г.;
- VIII Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених «Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління», Київ, 15–18 квітня 2009 р.;
- науково-практична конференція «Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях», Бахчисарай, 16–17 квітня 2009 р.;
- науково-технічна конференція викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту «Економічні проблеми сталого розвитку», СумДУ, Суми, 21–24 квітня 2009 р.;
- IX щорічна Всеукраїнська наукова конференція «Екологічний менеджмент у загальній системі управління», СумДУ, Суми, 21–22 квітня 2009 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Економіка та управління в умовах побудови інформаційного суспільства», Одеса, 21–22 квітня 2009 р.;

- I Міжнародна науково-практична конференція "Економіка та фінанси в умовах глобалізації: досвід, тенденції та перспективи розвитку", Макіївка, 22–24 квітня 2009 р.;
- Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та шляхи вдосконалення економічного механізму підприємницької діяльності», Харків, 24–25 квітня 2009 р.;
- II Міжнародна наукова конференція «Інноваційний розвиток суспільства за умов крос-культурних взаємодій», Суми, 27–30 квітня 2009 р.;
- XV International Student Conference «Economics for Ecology» (15-я Міжнародна наукова конференція «Економіка для екології»), СумДУ, Суми, 29 квітня – 2 травня 2009 р.;
- V Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційний потенціал української науки – XXI сторіччя», Запоріжжя, 20–27 травня 2009 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Статистична оцінка соціально-економічного розвитку», Хмельницький, 21 травня 2009 р.;
- II Міжнародна наукова конференція «Процес управління суспільним розвитком: виклики, реформи, досягнення», Суми, 21–23 травня 2009 р.;
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми і прогресивні напрямки управління економічним розвитком вітчизняних підприємств», Кривий Ріг, 21–22 травня 2009 р.;
- Парламентські слухання «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів», Київ, ВР, 17 червня 2009 р.;
- науково-практична конференція "Управління фінансово-економічною безпекою", СумДУ, Суми, 28 серпня 2009 р.;
- III Міжнародна конференція «Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу», СумДУ, Суми, 1–3 жовтня, 2009 р.;
- XIX Міжнародна науково-практична конференція «Інституційна природа ринкових трансформацій», Чернівці, 15–16 жовтня 2009 р.;
- III Всеукраїнська науково-практична конференція «Сталий розвиток підприємств сфери послуг», м. Ялта, 23-24 жовтня 2009 р.;
- Міжнародна науково-технічна конференція «Стратегія інноваційного розвитку економіки та актуальні проблеми менеджмент-бізнес освіти», Харків, 2009 р.;
- XV Международная научно-методологическая конференция «Технологии XXI века» Алушта, 2009 г.